

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1

від «4» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Методологія та методика наукових досліджень
Викладач (-і)	Тимків Богдан Михайлович
Контактний телефон Викладача	+38 0500500951
Е-mail викладача	bohdan.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Зміст навчання дисципліни «Методологія та методика наукових досліджень» забезпечується освітньою програмою за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 014. 12 – Середня освіта. «Образотворче мистецтво».</p> <p>Дисципліна «Методологія та методика наукових досліджень» належить до обов'язкових дисциплін і має вагомий вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його здібностей у науково-дослідній діяльності.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p><i>Метою курсу</i> є вивчення навчальної дисципліни «Методології та методика наукових досліджень» полягає у з'ясуванні сутності науки та наукових досліджень шляхом усвідомлення функцій, засвоєнням категоріального апарату, визначенням мети, предмету і об'єкту наукового дослідження та набуттям навик проведення самостійного наукового дослідження. Підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з методології та методики наукових досліджень, знайомство з основними проблемами методології та методики наукових досліджень.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ курсу «Методологія та методика наукових досліджень»; - забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей науково-дослідної роботи; <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:</p> <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - терміни та поняття науково-дослідної роботи, класифікацію науково-дослідних робіт; - види та напрямки наукових досліджень у спеціальній освіті; - інформаційні основи науково-дослідної роботи, методи пошуку наукової інформації; - алгоритм побудови наукового дослідження; - поняття про об'єкт і предмет наукових досліджень; - методологію наукових досліджень, характеристики і можливості використання педагогічних і супутніх методів наукового дослідження при виконанні науково-дослідницької роботи; - етапи, види, структуру і тривалість педагогічного експерименту; - способи формування груп для проведення педагогічного експерименту; - особливості і алгоритм оформлення наукової роботи. <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися сучасними джерелами наукової інформації; - ставити мету, визначати завдання і гіпотезу досліджень; 	

- планувати та проводити експеримент;
оформляти роботу згідно вимог, що пред'являються, готувати доповіді, тези та матеріали статей.
- застосовувати у практичній діяльності отримані знання, використовувати педагогічні і супутні методи наукового дослідження у написанні магістерських робіт.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі образотворчої та освітньої діяльності, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу, а також поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру.

Загальні компетентності.

ЗК 1. Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ в освітній галузі.

ЗК 2. Готовність здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ та процесів.

ЗК 3. Здатність працювати в команді, переконувати та впливати на інших учасників колективу; вміння знаходити компромісні рішення й брати на себе відповідальність за їх втілення; здатність мотивувати людей, ставити цілі, обґрунтовувати методи їх досягнення та рухатися до спільної мети.

ЗК 4. Здатність до письмової та усної комунікації рідною мовою, знання іноземної мови, навички роботи з сучасними інформаційними технологіями.

ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

Фахові компетентності.

ФК 2. Здатність керувати дослідницькою діяльністю учнів і ЗВО у позакласній і позааудиторній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні.

ФК 3. Здатність застосовувати знання про психологічні особливості педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу закладів загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладів культури та закладів вищої освіти в професійній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Знання та оперування педагогічними категоріями і методами їх використання з метою розв'язання освітніх, дослідницьких і практичних завдань навчального і виховного процесів.

ПРН 5. Володіння практичними способами пошуку, аналізу та оброблення наукової освітньої та мистецької інформації з використанням сучасних ІКТ.

ПРН 11. Уміння здійснювати моніторинг навчальних досягнень суб'єктів навчання; розробляти різні типи навчальних завдань, відповідних результатам моніторингу.

ПРН 14. Здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ і процесів.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Практичні заняття	10
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	014 «Середня освіта»	1 (магістратура)	Нормативний

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ. Наука й наукові дослідження в сучасному світі	2		5
Тема 2. Організація наукової діяльності в Україні	2		5
Тема 3. Методика наукових досліджень	2		5
Тема 4. Логіка наукового дослідження	2		5
Тема 5. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження	2		5
Тема 6. Структура наукового дослідження. Особливості наукового тексту	2	2	10
Тема 7. Оформлення результатів наукового дослідження	2	2	10
Тема 8. Форми впровадження результатів дослідження у практику	2	2	10
Тема 9. Підготовка до захисту та захист наукового дослідження	4	4	15

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 30 балів, Контрольна робота – 25 балів, Тестові завдання – 20 балів, Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 25 балів.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 25 балів, Тестові завдання – 20 балів, Самостійна робота – 25 балів.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - екзамен; Форма задачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням

про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введено в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.
4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Афанасьєв А.О., Кузькін Є. В. Основи наукових досліджень : навч. посібн. Харків: Вид. ХНЕУ, 2005. 96 с.
2. Гаврилов Е.В., Дмитриченко М.Ф., Доля В.К. Технологія наукових досліджень і технічної творчості. Київ: Знання України, 2007. 318 с.
3. Єріна А.М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень. Київ: ЦНЛ, 2004. 212 с.
4. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібн. Київ: Кондор, 2003. 192 с.
5. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень: [підруч.] Київ: Знання, 2007. 270 с.
6. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі : [навч. посіб.]. Київ: ЦНЛ, 2003. 116 с.
7. Демківський А.В.. Безус П. І. Основи методології наукових досліджень: навч. посібн. Київ: Акад. муніцип.упр., 2012. 276 с
8. Рекомендації щодо змісту і структури магістерських дисертацій / [уклад. В. П. Головенкін; за загальною ред. акад. Ю.І. Якименка]. Київ : ВПК «Політехніка», 2010. 28 с.
9. Тимків Б.М., Сем'яник О.В. Методичні рекомендації до виконання та захисту магістерських кваліфікаційних робіт для спеціальності 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) (спеціалізації: Середня освіта (Дизайн, декоративно-прикладне мистецтво). Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ, 2018. 22 с.
10. Юринець В.С. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

Додаткова література:

1. Антонюк В. С., Полонський Л. Г., Аверченко В. І., Малахов Ю. А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: АБУ, 2002. 480 с.
3. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. 257 с.
4. Вернигора Н. М. Написання сучасної наукової статті: метод. рек. Київ: Білий Тигр, 2015. 27 с.
5. Воронкова В. Г., Кириєнко С. І., Ажажа М. А., Гук А. С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Запоріжжя, 2015. 94 с.
6. Гаврилов Е.В., Дмитриченко М.Ф. Технологія наукових досліджень і технічної творчості. Київ: Знання України. 2007. 318 с.

7. Головій В. М., Кузькін Є. Ю., Піддубна Л. В. Основи наукової діяльності: методологія, організація, оформлення результатів: навч. посіб. Київ: «Хай-Тек Пресс», 2010. 344 с.
8. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. пос. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
9. Довідник здобувача наукового ступеня : збірник нормат. документів та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упоряд. Ю.І. Цеков. 3-тє вид., випр. і допов. Київ : Ред. «Бюл. Вищої атестаційної коміс. України», вид-во «Толока», 2006. 69 с.
10. Кацавець Г.М., Паламар А. М. Мова ділових паперів: підруч. Київ: Алерта, 2006. 328 с.
11. Клименюк О.В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. Київ: Міленіум, 2005. 186 с.
12. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень : підручник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Знання, 2007.

Ресурси мережі Інтернет

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту». URL: <http://vnz.org.ua/zakono-davstvo/111-zakon-ukrayiny>.
2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>;

Викладач: Тимків Богдан Михайлович,

професор, завідувач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну